

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 8 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és iaptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Játékszenvedély Debreczenben.

Akinek 15—20 darab kétfilléres jön össze a tárczájában, szedje elő ezeket a mai forgalomban legkisebb pénzdarabokat s vizsgálja sorba mindeniknek alakváltozásait. Arra a meglepő tapasztalatra fog jutni, hogy a pénzdarabkáknak átlag minden ötödike nem ép, össze van kalapálva.

Ugyan kinek telhetik benne kedve, hogy a Debreczenben forgó kétfilléreseknél minden ötödikét így megnyomorítsa? Aki figyelemmel szokta kísélni, mi történik az utcán, csakhamar rájön az aprópénz alakváltozásának titkára.

Ezeket a megnyomorított „vas“-akat az utcán pénzzel játszó fiúk játék közben kalapálják össze. A játékuk ismeretes. Összeállanak négyen—hatan egy bandába. Egy-egy kétfillérest dobznak a fal tövéhez. Akié leg-

közelebb esik a célhoz, az az első, akinek jussa a pénzdarabokat összeadni, ugyanegy felével fölfelé egymásra rakni és „ütni“. Ahány pénzdarab az ütés folytán megfordul, annyi az ő nyeresége. Utána a második folytatja az ütést, amely mindaddig tart, amíg a „vasak“ mind elnyeretnek. — Ezekről az ütésektől veszi el eredeti alakját a debreczeni kétfilléres pénzdaraboknak minden ötödike.

Ime a köznép játékszenvedelmének egyik alapja. S ezt a nemes sportot ezek a „csibészek“nek tisztelt fickók épp olyan szabadon üzik az utcákon, mint az urak a Nemzeti Kaszinóban. Nem törődik velük senki. Nem veszi észre az ő ártatlan multságukat senki.

Hiszen csak krajczárba megy a játék. Pár krajczárt nyerni vagy veszteni semmiség. Igazi gyerekjáték. Ki törődik azzal, hogy honnan veszi az a fiú az így

eljátszott néhány krajczárt, ki gondol rá, micsoda végzetes következményei lehetnek a fiú növekvő játékszenvedélyének? Senki. Még maguk a legközvetlenebbül érdekelt hozzátartozók sem gondolnak rá.

Pedig érdemes volna foglalkozni ezzel a dologgal, mert nem olyan kicsi, mint aminőnek látszik.

De ez alkalommal tulajdonképpen nem erről van szó. Az utcára szorult vagy vetett eme fiúknak említett játéka ezuttal csak mint a játékszenvedély tényezője jó figyelembe. Ezek a fiúk részben elzülkenek, részben pedig mint munkások keresik meg később kenyerüket. A munka terére magukkal viszik játékszenvedélyüket s megméltelyezik a velük érintkező gyöngébb akaratú munkástársaikat. A nép játékszenvedélye ezen a csatornán is bő táplálékhoz jut.

Az egyszerü fiúk kártyáznak,

Egy kard története.

Irta: **Sangiaco Olivieri.**

Toledoban születtem egy fegyverkovács műhelyében, ahonnan az egész világot elláták pengékkel. Egy catalaniai kovács kovácsolt, egy olasz művész különös arabeszekkel díszített. Emlékszem még a különös érzésre, mikor izzón vizes kádba dugtak. Két markolatom volt. Az első nagyon egyszerű volt, aczélból készült, csápakörrel volt bevonva és három csörgő volt rajta. Ezzel a markolattal viselt nyers kordoványbőhüvelyben Da Pcedas 1808-ban Saragossa ostromakor.

Bősz, de dicsőséges háború volt ez, amely Aszturia erdős hegyein, a Pyreneusok meredékein, a Tajo virágzó völgyén zúgott végig. Gyakran megvillogtam Spanyolország napfényében és lesujtottan a napoleoni csákókra. De egy napon vitéz urammal együtt véresen hultam a porba. Késő éjjel fátylavilágnál egy paraszt akadt rám a vértől izmos csatatéren és vitt magával haza sok már fegyverrel együtt.

Egy rozszant szekeren utaztam egy világos éjszakán keresztül. Fenn ragyogtak a csillagok, lenn nyöszörögtek, sóhajtoztak a sebesültek és rothadtak a halottak. Hébehóba borzalmas söt füstoszlopok szálltak égnek, vagy a messzeségből egy-egy bivuak lángja csapott föl. Mi történt urammal gondoltam magamban. Él-e még? Aligha, mert aczélizmu kezéből csak halál birt engem kicsavarni.

Hajnaltól a szekér egy ódon parasztvískó előtt állt meg. Engem sok más fegyverrel együtt felvittek egy padlásszobába és egy sarokba vetettek. Sok-sok évet töltöttem ott csöndes magányosságban, amit csak a verebek vidám csipogása és az eresz alatt turbékoló galambok szava tört meg. Vénülni kezdtem. Rozsda lepett meg, por szállt a markolatomra és pókok szöttek lágy selymes szálakat csörgőim köré.

Egy nap megszokott az ajtó rozsdás sarkán. Éles napfény szökött a sötét kamrába és néhány békés egeret rebtentett szét.

— Ott lesznek a sarokban — szólt egy férfihang. Egy ember közeledett felénk, hóna alá kapott bennünket és lemaszott velünk a falépcsőkön. Odalenn egy asztalra raktak minket és erős penész-szag áradt ki belőlünk.

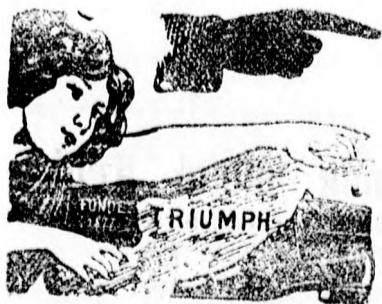
Egy arany-pápaszemes öreg ur vett engem a kezébe és vizsgálta arabeszkjeimet. A meleg napon feléledtem. Minden rossz kedvem elmúlt. Az öreg ur ide-oda hajlított és ekkor kellemes bizsergést éreztem minden részemben.

— Jó penge — szólt az öreg.

— A híres Paez Manuel toledo gyárából való és 1808-ban Saragossánál Da Pcedas harcolt vele — felelte egy másik hang.

— Mennyiért adja el?

— Az apám hozta haza a csatatérről, én pedig mint családi ereklyét félretettem. . . Szegény vagyok, drága az élet, a feleségem beteg. . . Szabja meg nagyságos uram az árát.

Michelstädter Utóda

==== Kizárólag czipő raktár. Bevéselt szabott árak. ====

Debreczen, Piacz-utca 40. sz. a Hungáriával szemben.

pénzre kugliznak és — sportolnak. Tessék csak — különösen szombat este — végignézni az ugynevezett népvendéglőket, népkávéházakat. A játék-szenvedelem elharapódzásának megdöbbentő példáját fogja találni a figyelő mindenfele.

Családapák, akiket otthon éhező feleség és gyermekek várnak a heti keresettel, eljátszák utolsó filléreiket! Hogy micsoda baj, mekkora szerencsétlenség az ilyen vesztesség, azt csak azok tudják felfogni, akiknek volt alkalmuk figyelemmel kísérni az ilyen eseteket.

A nép játékszenvedelmének korlátozása érdekében tehát tenni kellene valamit. Üldözni kellene a csábítást, gátolni kellene a szenvedelem kifejlését. Ezen az uton azonban nagy eredményt elérni nem lehet. Foglalkoztatni kell a nép nemesebb ösztöneit, ha azt akarjuk, hogy a nemtelen ösztönök erőt ne vehessenek rajta.

A debreczeni kamara az önálló vámterületért.

Szózat az iparosokhoz és kereskedőkhöz.

Debreczen, szept. 27.

Ha az ország kereskedelmi- és iparkamarái olyan buzgósággal és olyan komoly elhatározással munkálkodnának Magyarország gazdasági felszabeditásán, mint a debreczeni kereskedelmi- és iparkamara, akkor az a nagy küzdelem,

melynek kimenetelét türelmetlen érdeklődéssel várja az ország, reánk nézve mindenesetre szerencsés kimenetelű lenne. Szellemi és erkölcsi súlyának egész erejével küzd ez a kamara az önálló vámterületért s munkaprogramjának sarkalatos tételévé ezt tette.

Debreczenben szeptember 28-án, vasárnap ülés lesz az önálló vámterület ügyében. Az országgyűlési függetlenségi-párt r ndezi ezt valamennyi egyesületnek, testületnek pártszínezet nélküli belevonásával. Erre a népgyűlésre lendületes, hatalmas szózatban hívja fel a kereskedelmi- és iparkamara elnöksége Debreczen kereskedőinek és iparosainak figyelmét. Alább egész terjedelmében közöljük a lelkes felhívást, a melyet Szabó Kálmán elnök és Szávay Gyula titkár irtak alá. Szól pedig ez a következőképen:

Debreczen város kereskedőihez és iparosaihoz!

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara szilárd meggyőződéssel vallotta mindenkor azon elvet, hogy hazánk gazdasági jövőjének alapfeltétele az ország gazdasági önállósága, melyet áldozatok árán is biztosítanunk kell.

E meggyőződésének hangos nyilvánításában nem engedte a kamara gátoltatni magát semmi mellétekintet által soha s e meggyőződésének megvalósítása felé vezető uton támogató harcosként kíván szerepelni mindenkor.

A kamara szoros kapcsolatban állván az étellel, kivatása körébe esőnek tartja, hogy a közvéleménynek gazdasági kérdések körül hullámzó érdeklődését figyelemmel kísérje s hogy a nyilvánosság működésében rejlő hatalmas erőt a maga részéről is üdvös mederbe igyekezzék irányítani.

Kerületünk székhelyén, Debreczen városában, folyó évi szeptember 28-án népgyűlés lesz, melyet a város pártkülönbség nélkül való polgári összessége rendez abból a célból, hogy az önálló vámterület eszméjét, az eszmének hazánk jövődjére

kiható nagy fontosságát a nép széles rétegei előtt is megérthetővé, rokonszenvesé tegye, hogy a politikai és gazdasági közélet harcos tényezői a nagy nemzeti küzdelemben magát, a népet is megnyerjék munkatársuknak, ennek kimeríthetetlen erejével vegyék körül küzdő sorikat.

A kamara elnöksége kötelességében állónak tartja, hogy mikor többször és kezdeményezőleg is vallott meggyőződésének elvi tartalma a nyilvános érdeklődés legszabadabb terén szóba kerül, a maga részéről is teljes rokonszenvének és teljes helyeslésének adjon kifejezést s biztató szóval köldje e diszes manifesztációhoz a kötelékébe tartozókat.

Kereskedők és iparosok! tömött sorokban és egész lélekkel vegyetek részt azon a politikai pártokon felül álló, politikai pártokat egy koszoruban egyesítő népgyűlésen, mely Magyarország gazdasági önállósága érdekében a nép szavára hivatkozik most, ugyanazok az eszmék, gondolatok, ugyanazok a hazafias törekvések keresnek ez alkalommal is érvényesülést, mint a melyeket a kamara tanácstermében a kereskedők és iparosok választottainak egyetértése mellett illetékes és törvényes terütkön, a kamara zászlajára felírtunk és ott mindenki előtt meglobogtattuk.

Legyen a szeptember 28-iki népgyűlés méltóságos és diszes megnyilatkozása Debreczen város egész közönségének s e közönség tömegében az első sorokat foglalják el a közelebből érdekelt osztályok: a kereskedők és iparosok.

Debreczen, 1902. szept. 26.

Hazafias üdvözlettel:

Szabó Kálmán, Szávay Gyula,
elnök. titkár.

Ugy hisszük, hogy a felhívásnak kellő hatása lesz. Debreczen iparosai és kereskedői tömörülni fognak az alá a lobogó alá, a melyre az ország gazdasági felszabeditásának nagy eszméje van felírva. Legalább el várjuk tőlük, hogy így fognak cselekedni.

Az öreg ur hat spanyol ezüstpénzt vetett az asztalra.

— Elég lesz-e?

— Köszönöm, nagyságos uram, viheti már a pengét.

Az öreg ur óvatosan vászonba bugyolált és elvitt magával Franciaországba.

Ott kaptam második markolatomat és újra megacézoltak. Másodszor éreztem a tűz izzó csókjait és a víz hideg simogatását. Elefántcsontból markolatot készítettek nekem, aranyos kosárral. Szébb, élesebb lettem, mint azelőtt és a hegyem olyan volt, mint a tü.

Mikor a kovács utolsót csiszolt rajtam, egy csodaszép fiatal leány lépett be a műhelybe. Halovány és sötét haju volt, mint valami mór legenda tündére. Puha kezébe vett és hosszan elnézegetett. Aztán így szólt a kovácsnak:

— Vesse a penge egyik oldalára az én nevemet, a másik oldalára pedig ezt: „Pour la patrie et pour la dame.”

— Meglesz, mademoiselle, — felelte a kovács. Kissé sajgott, amint belém égették a betűket, de aztán puha szarvasbőrbe tettek, ami jól esett és bársonyos hüvelybe

dugtak. Így kicsinosítva kerültem egy szalonba, ahol a Murano csillárok fénye áradt szét. Három embert láttam ott: az öreg urat, aki megvásárolt, a fiatal leányt, akinek a nevét viseltem és egy szelid kékszemű, szőke ifjut, diszes gránátos ruhában.

— Mikor mégy el? — kérdezte Blanche, a leányka.

— Nemsokára. Hajnalban, szivem.

— Visszajössz, ugy-e?

— Ha Isten akarja.

— Vidd emlékül a kardot.

A leány kihuzott engem hüvelyemből és megcsókolt.

— Köszönöm, köszönöm, lelkem.

Az öreg ur titokban egy könyvet morszolt szét a szemében és szólt:

— Siessetek gyerekek.

Uj uram oldalán egy kápolnába jutottam. Viaszgyertyák égtek mindenfelé és ékes ornátusban egy pap várt ránk. Áldást osztott a párra és éreztem, amint gazdám keze a hüvelyen remegett:

Aztán gazdammal lóra ültünk. Vágtattunk és láttam, hogy gazdám egyre vissza visszatekint a messzeségbe, ahonnan fehér kendő lobogott feléje...

Egyszerre éreztem, hogy a kéz idegesen hozzám kap és kiránt hüvelyemből. Megkezdődött talán az ütközet? A messzeségben gyalogság árnyékvonalai tüntek fel. Szuronyok és kardok csillantak meg a szemhatáron. Sűrű fehér füst szállt fel az égnék. A szuronyerdő mindjobban közeledett felénk.

— En avant! — kiáltott uram hangja. Engem előre tartott és úgy rohant neki a közeledő fergetegnek. A megijedt lovak felénk robogtak, mint valami dantei vízió hieppográfusai, kitágult orrlyukkal és maguk alá tapostak mindent, ami patkójuk elé került.

Ekkor egy gránát pattant szét és éreztem, hogy pengém egy része elrepült tőlem. A ló lerogyott alattam. Gazdám kiejtett a kezéből és ott hevertem újra a porban. Aztán csend lett...

Most egy fiatal asszony szobájának a falán lógok. Egy fiatal özvegy, aki néha kihuz hüvelyemből és könnyel öntöz. Néha el elgondolom, hogy miért jöttem a világra, hogy örökké csak bánatot okozzak?

Hölgyek figyelmébe.

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy zunkban a legújabb őszi és téli ujdonságok raktárra érkeztek, melynek szives megtekintésére felhívjuk a t. hölgyközönség figyelmét

Darvas Testvérek Debreczen Főter (Hungária kávéház főszomszédságában).

VIDÉK.

Végzetes hegyszakadás. Nagy szerencsétlenség történt — mint nekünk írják — az árvamegyei Dubniczán, a hol hegyszakadás következtében hat ház pusztult el és négy ember vesztette életét. A napokban a felvidéken ugyanis földrengés volt, melynek következtében Dubniczán a hegyoldal 60 méter hosszúságban leszakadt. A szakadás a Rigya nevű hegyrész szélén történt, melynek tövében vannak építve a községbeli házak. Ott, a hol a szikla levált, hat ház állott, valamennyi szegény emberek háza volt, a kik ingyen telken a község szélén építkeztek. Ezeket a házakat a leomlott sziklatömb teljesen elsodorta a helyéről és levitte a völgybe. A földrengés által okozott lökés következtében a lakosság fölébredt és kifutott a házakból, csak Duchony Mihály felesége, a ki gyerek-ágyban feküdt és kis gyermeke, továbbá Resner Ádám, egy 75 éves öreg ember és özvegy Privich Mártonné, a ki szintén betegen feküdt, maradtak benn. Ezeket ott érte a lökés s a leomlott kötömegek a házak törmelékével együtt teljesen eltemette őket. Holttestüket még most sem tudták feltalálni, mert előbb a sziklatömeget kellene eltakarítani, a mi pedig igen sok munkába fog kerülni.

Agyontaposta a bika. Két fiatal leány szomorú sorsáról kaptunk hírt Alsó-Telkesről. Makróczy Eszter és Valent Julcsa 14 és 12 éves leányok kedden délután kint jártak a kukoricza földön, honnan egy-egy kosár zöld kukoriczát vittek hazafelé. Utjuk a tehéncsordalegelőn vitt keresztül s a két kis leány gyanútlanul ballagot hazafelé a legelésző tihen csorda mellett. A mint a csordát elhagyták, Ribicski Tanics tehénpásztor nagy sikoltást hallott s a mikor felugrott, látta, hogy a bika tapos valakit. Oda futottak a többi pásztorok is s rémülve látták, hogy egy leány már halva fekszik, a másiknak pedig a mellén toporzékol a megvadult bika. A pásztorok elkergették a bikát, de rövid kínlódás után a másik leány is meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy az egyik leány, a mint a felbőszült bika feldobta a levegőbe, és közben a nyakcsigolyáját törte ki, a másiknak pedig a mellkasát teljesen összetörte. A szerencsétlenségért a két tehénpásztort vonják felelősségre.

SZÍNHÁZ.

Tűzvizsgálat a színházban. A színházi előadásokat megelőzőleg ma délután három órákor tűzvizsgálat lesz a színházban. A vizsgálatot egy bizottság fogja végezni, a melynek elnöke Körner Adolf tanácsnok, tagjai Oláh Károly színházi felügyelő, Debreczeni Jenő gázgyári igazgató, Boczkó Sámuel főkapitány, Public Ernő tűzoltó h. parancsnok.

A Szombatosok keddi bérletszünetes előadására jegyek hétfő reggeltől kezdve lesznek kaphatók a színházi pénztárnál.

Az ideai bérlet. Az ideai színházbérlet nagyobb, mint az elmúlt esztendő bérlete. Az A. B. C támlisszékbeülők ugyanis ez évadban egyenlő számban jelentkeztek, míg a múlt évben csak a C. bérletet

váltották ki tömegesen. Földszinti és emeleti páholyok, mint minden évben, úgy az idén is egytől-egyig ki vannak bérelve.

Uj iroda a színházban. Makó Lajos színigazgató, a közönség kényelmét szolgáló az eddigi esteli pénztárt irodahelyiséggé rendezte be. Az esti pénztár a mai naptól kezdve az eddigi nappali pénztár helyén lesz.

UJDONSÁGOK.

Egészségügyi muzeum Debreczenben.

Liebermann egyetemi tanár terve.

Debreczen, szept. 27.

(Saját tudósítónktól.) A budapesti egyetem tudós professzora Liebermann Leo dr. nyilvános rendes tanár váratlanul nagyon érdekes és praktikus tervvel lepte meg Debreczen város közönségét. Egészségügyi muzeum felállítását javasolja, a melynek kiváló közegészségügyi fontossága még a laikus előtt is feltűnik az első pillanatban.

Kulturvárosoknak első és fő feltétele közegészségügyi viszonyainak rendezett volta, a melyen a jövő nemzedék egészséges fejlődésének biztos alapja fekszik. Liebermann Leo tanár ezt a nagy eszmét akarja szolgálni és pedig úgy, hogy az a városnak aránylag csekély pénzébe kerül. Érdekes az a megokolás, a melyvel Liebermann Leo tervét kíséri és a mely nagyobb vonásokban így hangzik.

A közegészségügy terén nagyobb haladást volnánk képesek felmutatni, ha nemcsak könyvek és hírlapi cikkek útján igyekeznénk az egészségügyi ismereteket terjeszteni, hanem ha szemléltetőkké tennénk az orvosi tudomány tényeit. Ezt a célt legjobban az egészségügyi muzeumok felállításával érhetnénk el.

Az egészségügyi muzeum felállítása igen csekély anyagi áldozatot igényelne. Egy ilyen muzeum felállítására egyéb nem szükséges, mint egy világos, két-három szobából álló helyiség és ezt a város valamelyik helyiségéből rendelkezésre bocsáthatná e szép célnak.

A muzeumi helyiségek gondozása a másik kellék, melyet a város fizetett szolgazemélyzete elvégezhetne.

Jóllehet ez a kiállítás állandó jellegű lesz, de Liebermann tanár mégis úgy gondolkozik, hogy annak koronkinti népszerű ismertetése a célt nagyban előmozdítaná. És megvan győződve, hogy ezt a népszerű ismertetést felváltva, bármely orvos szívesen teljesítené.

Az első pillanatban úgy tetszik, hogy a muzeum felállítása költséges, a mennyiben az ott kiállított tárgyak sok pénzbe kerülnek. De mert a muzeum állandó kiállítás is lenne, feltételezhető, hogy kereskedőink és iparo-

saink, a kik higienikus szereket stb. árulnak, tárgyaikat és szereiket minden költség nélkül bocsátanák a muzeum rendelkezésére.

A muzeum tárgyait főbb pontokban így körvonalozza Liebermann tanár.

Ki lenne állítva a muzeumban ivóviz tisztítására szolgáló eszközök, kuttak, vízvezetési berendezések részei. Szellőztető készülékek, ablakminták. Szobafesték, mázak, különböző szerkezetű kályhák, fűtési berendezések. Világító testek és anyagok, különböző rendszerű klozetek. Lakások, butorok, ruhanemük, fertőtlenítésre szolgáló szerek, tápszerek, italok eltartására szolgáló eljárások, fürdőberendezések, fürdőkádak, medenczék stb.

Ebben a muzeumban szemléltető alakban látná meg a közönség, hogy például egy modern lakás milyen módon rendezhető be a közegészségügy kívánalmai szerint. De tapasztalatokat szerezhetne arról is, hogy mik azok, a melyek az emberi egészségre káros befolyással vannak. Hogy védekezhettek az ember a kórok, fertőző betegségek ellen, a napi életben mely elveket kell követni, egészségünk megóvása érdekében. El sem képzelték, hogy egy ilyen ingyen muzeum milyen jelentős befolyást gyakorolhatna a népre, a mely a közegészségügy terén még ma is teljesen analfabéta. Megszivleendő, fontos terv ez, a mely egy ilyen hatalmasan fejlődő város keretébe kitűnően beillenek.

A városi tanács egyik legközelebbi ülésén foglalkozik Liebermann Leo tanár tervével. Hisszük, hogy módot fog találni annak megvalósítására.

Gyűlés az önálló vámterületért.

Előkészületek a holnapi napra.

Debreczen, szept. 27.

(Saját tudósítónktól.) A függetlenségi és 48-as párt által vasárnap délután rendezendő népgyűlés ügyét tegnap délután készítette elő a gyűlést rendező bizottság a függetlenségi-kör helyiségeiben. A gyűlésen jelen voltak: Kovács József, Bakonyi Samu dr., Kiss Albert, Freund Jenő, Márton Imre, Somogyi Pál, Sz. Szabó József, Kertész János és mások.

A gyűlés programját egyelőre így állapították meg. A gyűlést Kovács József pártelnök nyitja meg, azután beszélni fognak Kossuth Ferencz, Zichy Jenő gróf, Gelléri Mór, az országos iparegyetemen titkára és Mezőssy Béla. A gyűlés kezdete vasárnap délután 3 órára van kitűzve.

Zichy Jenő gróf, Gelléri Mór és Thék Endre ma érkeznek Debreczenbe. Holnap, vasárnap együttesen jönnek a fővárosból: Kossuth Ferencz, Pap Elek, Mezőssy Béla, Pichler Győző, Kovács Gyula képviselők.

Haladás és takarékoság

megteremtéséhez új emberek, új szokások, új üzlet, új áruk és sokat megtakarítható olcsó árak szükségesek **Asztalos József** áruháza eszerint van berendezve.

Nagy halmaz őszi szövetek 27 krtól 5 frt 50 krig, mintázott divat bársony 47 kr., selyem paplan 6 frt, nagy klott paplan 3 frt 75 kr.

Küri flanel 15 kr. Valódi halesont fűző 1 frt 25 kr., ugyanez náddal 50 kr. Posztó minden színben 35 kr. 1 készlet, 2 ág s 1 asztalterítő 4 frt 75 kr. Minden 30 koronát tevő vásárlás után (még ha részletekben is) egy diszkötésű könyv díjmentesen.

Debreczen, Kossuth-utca 4.

A népgyűlés után társasvacsera lesz az Angol királynő éttermében, a melyre pártszínezet nélkül elvárja a rendezőség a polgárokat. Az iparosok ilyen jegyeket már ma kaphatnak az Angol királynőben.

A rendezőbizottság hangsúlyozza, hogy a gyűlés pártszínezet nélküli. Egyedüli cél Magyarország függetlenségének kivívásáért küzdeni s ehhez hozzá járulhat Debreczen minden polgára teljes lelkesedéssel.

A tüzoltó-egylet jubileuma.

Debreczen, szept. 27.

(Saját tudósítónktól) A debreczeni önkéntes tüzoltó-egyesület — a mint ezt már jeleztük — vasárnap, e hó 28-án ünnepi meg fennállásának 25-ik évfordulóját. Szép és fényes ünnepség keretében fog lefolyni a jubileumi ünnepség s jelentőségét emeli az a körülmény, hogy a belügyminiszter képviselőjében jelen lesz a jubileumi ünnepségen Ruffy Pál miniszteri tanácsos és Bulyovszky Aladár belügyminiszteri titkár. A jubileumi ünnepség sorrendjét az elnökség a következőleg állapította meg:

Vasárnap délelőtt 9 órakor jubiláris közgyűlés lesz a városházán, a melynek sorrendje a következő:

1. Puky Gyula főispán üdvözlő beszéde.

2. Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester üdvözlő beszéde a városi hatóság és közönség nevében.

3. Szikszay Gyula testületi parancsnok megnyitja a közgyűlést.

4. Az Ö. T. parancsnokság jelentése a 25 éves évfordulóra, felolvassa: Jablonczay Kálmán titkár.

5. Az 5. 10 és 15 évet szolgált tüzoltók feldiszipése a tüzoltói szolgálati érdemekkel, Bujovszky Aladár belügyminiszteri titkár, Debreczen tiszteletbeli parancsnoka által.

6. Zárszó.

Debreczen, 1902. szeptember 25. A Parancsnokság.

Délután fél 2 órakor 100 teritékű bankett lesz meghívott vendégek részére az Angol Királynő szállodában. Este 8 órakor a tüzoltóság murit rendez a Törő Imre vendéglőjében.

A diszgyűlés után tüzoltógyakorlat lesz, a melynek sorrendje a következő: Délelőtt 10 órakor, a tüzoltó őrtanyán (Csapó-utca 43. szám) 1. Iskolaszereles, szivattyukkal. 2. Gyors szereles, szivattyukkal. 3. Mászógyakorlat, kétkaru létrával. 4. Hármás és hatos dugólétra gyakorlat. 5. Ugrás az I., II., III-ik emeletről. 6. A mentő gyakorlat. Ezután riadóval kivonulás a piacon levő ev. ref. kistemplom tornyához, a hol feltételeztetett, hogy a torony alsó részében tűz támadt s a harangház felett lakó toronyőr a lépcsőn már nem tud menekülni s így a kivouló tűzörség feladata a toronyőrt veszélyes helyzetéből megszabadítani, minnek folytán előbb a toronyőr megmentését és azután a toronytűz eloltását eszközöli. A vörös zászló tüzet, a fekete zászló füstöt jeleznek. — Diszvonulás az összes szerrekl.

A meghívókat a rendező bizottság most küldötte szét. Ugy a közgyűlés, mint a gyakorlat nyilvános lesz, azon a közönséget szivesen látják.

* **Kiss Áron itthon.** Kiss Áron püspök, titkárja Hajdu Zsigmond kíséretében a Hódmezővásárhelyen tartott irodalmi nagygyűlésről tegnap hazaérkezett. Ugyancsak hazajöttek már a többi résztvevők: Dr. Bartha Béla, Erdős József, dr. Gulyás István stb.

* **Kinevezés.** Bernáth Elemér táblai elnök, Nagy Elemér, debreczeni törvényezéki díjtalan joggyakornokot, segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

* **A holnapi népgyűlés.** Az előjelek egyre impozánsabb jelleget ígérnek a holnapi népgyűlésnek. Tegnap délután az Iparoskör választmánya tartott értekezletet ez ügyben. Serly Ede elnök proponálta az eszmét s a választmány készséggel csatlakozott az ipartestület azon elhatározásához, hogy lehetőleg teljes számú tagjaival vesz részt a népgyűlésen. Az értekezés lelkesedéssel hozta e határozatot s az önálló vámterület éltetésével oszlo t szét.

* **A gör. katolikusok ünnepe.** A gör. kath. egyház ma ünnepli a „Kereszt felmagasztalás” emlékűnnepét, mely alkalomból a helybeli gör. kath. kápolnában az istentiszteletek sorrendje a következő: reggel 6 órakor nagy reggeli istentisztelet és kenyéradás, délelőtt 9 órakor sz. mise, utána miroválás, délután 3 órakor nagy vecsernye, 4 órakor sz. olvasó.

* **Debreczeni iparosok a nagyváradai kongresszuson.** A debreczeni ipartestület csütörtöki előjárásági ülésén hattagu bizottságot küldött ki az október 17-én Nagyváradon tartandó országos ipartestületi kongresszusra. E bizottság tagjai: Tóth Kálmán elnök, az ipartületi jegyző, dr. Körössy Kálmán, Fridvalszky Dezső, K. Tóth Sámuel és Riesz Henrik. A hivatalos kiküldötteken kívül azonban még számos iparos rándult át a kongresszusra. Ezen önkéntes résztvevőket kéri a testület, hogy részvételi szándékukat e hó 28-dik napján, vasárnap délelőtt 11 óráig jelentsék be az elnökségnek, mely csak így gondolkothatik az elszállásolás és az élelmezésről.

* **Eljegyzés.** Löwy Miksa hűdszentmihályi kereskedő, jegyet váltott Rósenfeld Lina kisasszonynyal, Felső-Józsáról.

* **Számonkérészek a főszoigabiróságön.** Puky Gyula főispán e héten számonkérészeket tartott a debreczeni főszoigabiróságánál. A főispán mindent rendben talált s meglegedését fejezte ki a tapasztaltak felett.

* **A tiszafüredi országos vásárok.** A földmivélésügyi miniszter, tegnap értesítette a debreczeni ipartestületet, hogy a tiszafüredi országos marha- és sertésvásárok okt. 1-én és 2-án, a tarzali baromvásárok pedig október 6-án tartatnak meg. Az ipartestület ezuton közli a miniszteri rendeletet az érdekeltekkel.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap két haláleset volt Debreczenben. Elhunytak: Schachtner Lajos római katolikus 5 hónapos és Szücs Miklós ev. ref. 1 hónapos csecsemők.

* Hírek az ügyvédi kamarából.

A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Huray László nyiregyházi ügyvéd elhalván, az ügyvédek lajstromából töröltetett s irodája részére gondnokul dr. Szabó László neveztetett ki. A kamara fegyelmi választmánya közhírré teszi, hogy dr. Ugrai Ferencz ügyvédet a Curia felmentette az ellene emelt vád s annak következményei alól. Így az ellene emelt felfüggesztés megszünt s a kamara visszahelyezte őt az ügyvédség gyakorlatába.

* A Gönczy-egyesület gyűlése.

A Gönczy-Egylet választmánya, okt. 4-én, délután 4 órakor, a tanítóképző-intézet igazg. irodájában ülést tart. Tárgyak: 1. Titkári jelentés s ezzel kapcsolatosan a jköröktől beérkezett javaslatok tárgyalása. 2. A mult közgyűlés által kitűzött pályakérdésre beérkezett mű megbírálásáról szóó jelentés és javaslat. 3. Simonovics D. jkóri alelnök indítványának végleges szövegezése, megállapítása s eselleges intézkedés. 4. Pénztári jelentés. 5. Könyvtári jelentés. 6. Indítványok. Debreczen, 1902. szept. 24. A tagok minél tömegesebb számban való megjelenése kéretik. Kiváló tisztelettel Kovács Lajos elnök, Csúrka István titkár.

* A műpártoló egyesület alapszabályait jóváhagyták.

A belügyminiszter értesítette Debreczen tanácsát, hogy a dr. Csikos Sándor elnöklésével megalukult műpártoló egyesület alapszabályait jóváhagyta. Ha ez a miniszteri leirat nem érkezik le a városhoz, bizony-bizony szégyen ne essék — de be kell vallanunk — hogy már el is felejtettük, hogy ilyen egyesület is van Debreczenben. Megalakulása óta ugyanis a nemes hivatásu egyesület életjelt egyáltalán nem adott magáról. És most, hogy igazgatója Bosznay István egy évi szabadságra ment, félünk, hogy nem is fog produkálni ez évben sem semmit. Legalább a tárlat rendezésére még csak lépéseket sem tett senki sem.

* **A vármegyei pénztárak államosítása.** A belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben tudatja velök, hogy a vármegyék pénztárainak államosításairól szóló törvény 1903. január 1-én lép életbe. A miniszter egyuttal értesíti a törvényhatóságokat, hogy a vármegyei pénztári hivatalnokok ezen időtől kezdve az adóhivatalokhoz osztatnak be és fizetésüket az államtól fogják kapni.

* **A katonazenekar** vasárnap este a „Dréher“-sörccsarnok éttermében hangversenyt rendez.

* Letartóztatás az állomáson.

Szinay Gyula ügyvédet még a nyáron meglapta a hetese. Érmelléki nyaralójából negyvenkét korona készpénzt csipett el s azután megugrott. Szováti Ferencznek hívják ezt a bünbe esett ifjut, a kit azóta folyton keresett a rendörség, a mig végre tegnap lépre került. Dobos rendörsbiztos a már régebben kibocsátott személyleírás alapján ráismert az állomáson és letartóztatta. Az ifju eleinte tagadott, de csakhamar megtört és töredelmes vallomást tett.

Halmágyi Sámuel.

Női és leány felöltők legnagyobb áruházába Debreczen Piacz-utca 47 sz. Megérkeztek. Az őszi és téli ujdonságok női és leány felöltők, blouzek dus választékban.

meglepió olcsó árak!

* **Szervezeti szabályzatunk módosítása.** A városi tanács ma délután fél 3 órakor tartandó ülésében veszi tárgyalás alá először is a szervezeti szabályzatot. Az ülésen Komlóssy Arthur polgármesterhelyettes fog elnökölni.

* **Szüreti ünnepély.** Schaf János táncztanító, szept. hó 28-án, vasárnap a „Korona” czimű táncsteremben és mellék-helyiségekben, confetti és serpentin dobással, szavalattal, mulattató énekszámokkal s tánczczal egybekötött kedélyes szüreti-ünnepélyt rendez. Kezdeté este 7 órakor, vége virradatkor. Belépő-díj személyenként 1 korona. (Kísérőknek is személyjegyet kell váltaniok.) Jegyek előre válthatók a rendezőség tagjainál vagy az nap a pénztárnál. Az ünnepély programja a belépéskor díjtalanul lesz kiosztva.

* **Dalestély.** A „Debreczeni Dalegylet” október hó 2-án, csütörtökön Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly és fia zenekara közreműködése mellett, a „Bika” szálló dísztermében zártkörű dal- és zene-estélyt rendez. Belépti-díj személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté este 8 és fél órakor. A dalestély műsora a következő: 1. Nyitány: Rácz Károly és fia zenekarától. 2. Kossuth-dal, Gaáltól. 3. Vinetta, Abt Ferencztől. 4. Minden este, Zieglertől. 5. Falu végén, Wuschingtól. 6. Pusztai élet, Zimaytól. 7. Rákóczy-induló Hubertől.

* **A kis fiu anyanyelve.** Egyik fiúiskolában történt. Egy kis tudós palánta áll az igazgató előtt az anyjával. Szépen, értelmesen diktálja az adatokat, csak úgy a dolog vége felé történt egy kis hiba. Milyen az anyanyelv? kérde a kis fiut az igazgató. A gyerek gondolkozik egy darabig, aztán a jelenlevő szülők nagy mulatságára, visszafordul az anyához: Édes anyám mutassa a nyelvét?

* **Lezuhant a padlásról.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap a Hunyady-utca 19. számú háznál, hol Berger Lipót lakik. A délutáni órákban ugyanis cselédje Eisenberg Róza a padlásán ruhát teregetett, miközben véletlenül rálépett a fedett kapualjára nyíló csapó-ajtóra. A rosszul beillesztett ajtó megbillent s a leány lezuhant. Esméletlen állapotban szállították ágyába. Fején, különösen az arcán súlyos zúzódást szenvedett.

* **Betörés egy papírüzletbe.** A Csokonai nyomdát, illetve az ahhoz tartozó papírüzletet tegnap a déli órákban feltörték. Bámulatos az a vakmerőség, melylyel a betörést elkövették. Világos nappal, a város egyik legélénkebb utcáján, a Kossuth-utczán megtörténhetik az, hogy idegenek hatolnak be egy üzletbe, álkulccsal felnyitják a pénzládát, az abban talált összes pénzkészletet, mintegy hatvan koronát magukhoz veszik és eltávoznak anélkül, hogy őket, vagy őt, valaki észrevette volna. Mind ezt csupán egy rövid negyed óra alatt hajtották végre a tettes. Az üzletet maga az üzletvezető zárta be délből egy órakor s csak két órakor tért ismét vissza. Azonban az üzlethez tartozó helyiségbe már egy-negyed két órakor jönnek a munkások s így a betörésnek egy óra és egy negyed két óra közt kellett történni. A tettes rendes

kulccsal hatolt be az üzletbe, melyet távozásakor ismét bezárt. A feltört fiók előtt egy széken megtalálták azt az álkulcsot, melynek segítségével a pénzládát kinyitotta. A betörést a pénztárnokné vette észre, a ki midőn két órakor visszatért az üzletbe, meglepetve látta, hogy a pénzes fiók nyitva van, a pénz pedig eltűnt. Az esetről értesítették a rendőrséget. A nyomozás nyomában megindult. A talált álkulcs segítségével megkísérelték a pénzes fiókot kinyitni, de biz az nem sikerült, a mi egy kissé bonyolulttá teszi a helyzetet. A rendőrség különben megindította és szorgalmasan folytatja a vizsgálatot.

* **Debreczeni tűzoltók mint mentők.** Derék tűzoltóink tegnap este fényes tanujelét adták buzgalmuknak s ügyességüknek egyaránt. A debreczeni önkéntes tűzoltó-egyletnek ugyanis mintegy 40 tagja segélynyújtási gyakorlatokból főpróbát tartott tegnap este, a tűzoltó laktanya nagy udvarán. A tűzoltók fele az önkéntesek, másik része a hivatásos legénység soraiból került ki. Dr. *Derekassy* István egyleti orvos oktatta ki a csapatot arra, hogy tűzveszélyek alkalmával miképp kell orvosi segítség igénybevétele nélkül első segélyben részesíteni a szerencsétlenül járt egyéneket. A tűzoltók gyakorlatai valóban bámulatosak voltak: perc alatt készítenek kötéseket, parancsszó nélkül nyújtják a százféle segítséget s mindezt gyorsan, csendben s a legügyesebben végzik. Igazi mentők tehát a mi tűzoltóink, kik a tegnapi főpróbán bemutatott mentési gyakorlatból 28-iki jubileumon rendeznek teljes produkciót.

* **Halálozás** Özv. Kutassy Mihályné született Krausz Ágnes f. hó 24-én, délután 3 órakor, életének 73-ik, özvegyiségének 2. évében hosszú szenvedés és a halotti szentség felvétele után csendesesen elhunyt. A megboldogultnak hült teteme f. évi szept. hó 26-án, délután 4 órakor fog a Kandia-utca 17. sz. háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent-Anna-utczai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. évi szept. 27-én, délelőtt 9 órakor fog az egek Urának bemutatni.

* **Ma, szombaton este** a világ legnagyobb beszélő gépével hangverseny tartatik a Bika szálló éttermében, melyre főlhívjuk a t. közönség figyelmét. Belépti díj nincs.

* **Jelzálog-kölcsön kedvező feltételekkel.** A nagyszabedni általános takarékpénztár jelzálog kölcsönt ad százzal osztható összegben, fél évi visszafizetés (törlesztés) mellett, mely részletekben a kamat és a tőke visszafizetése benn van foglalva. — A) 5¹/₄ % kamatláb mellett legkevesebb 20,000 korona vagy azon felüli összegekben. Ezen kölcsönök törlesztési tartama 41 vagy 35 évre terjed. Ily 5¹/₄ % -os kölcsön visszafizetése tehát 82 vagy 70 félévi törlesztési részben történik. A fél évi törlesztési részlet (tőke és kamat) 41 évi törlesztési tartam mellett, 100 korona kölcsöntőke után 2 korona 96 fillért, illetőleg az egész évi tartozás (tőke, kamat) 5 korona 92 fillért, 35 évi törlesztési tartam mellett a fél évi tartozás (tőke és kamat) 3 korona 11 fillért, az egész évi pedig 6 korona 22 fillért tesz ki. — B) 5³/₄ % kamatláb mellett legkevesebb

4000 korona vagy azon felüli összegekben az 5³/₄ % os évi törlesztési kölcsönök 10, 25 vagy 40 év alatt, azaz 20, 50 vagy 80 félévi részletekben visszafizethetők (törleszthetők). A félévi törlesztési részlet 100 korona után a következő: 10 évi törlesztési (20 fél évi törlesztési) tartamnál = 6 korona és 51 fillér. 25 évi törlesztési (50 fél évi törlesztési) tartamnál = 3 korona és 75 fillér. 40 évi törlesztési (80 fél évi törlesztési) tartamnál = 3 korona és 19 fillér. — C) 6 % kamatláb mellett legkevesebb 1000 korona vagy azon felüli összegekben. A 6 % -os évi törlesztési kölcsönöket 15, 18, 23 vagy 32 év alatt, azaz 30, 36, 46 vagy 64 fél évi részletekben lehet visszafizetni. A fél évi törlesztési részlet 100 korona után a következő: 15 évi törlesztési (30 fél évi törlesztési) tartamnál = 5 korona és 01 fillér. 18 évi törlesztési (36 fél évi törlesztési) tartamnál = 4 korona és 51 fillér. 23 évi törlesztési (46 fél évi törlesztési) tartamnál = 3 korona és 98 fillér. 32 évi törlesztési (64 fél évi törlesztési) tartamnál = 3 korona és 50 fillér. Bővebb felvilágosítást ad és kölcsönöket közvetít: Stégmüller Árpád építész, Debreczen, Kölcsey-utca 3.

* **Egyesületek és vállalatok adója.** A városi adóügyi osztály a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat. A nyilvános számadásra kötelezett egyesületek és vállalatok adójának 1902. évi kivetési lajstroma a városi adóügyi irodában (emelet 30. szám) folyó évi szept. 26-tól október 5-ig közszemlére lesz kitéve, hol a hivatalos órák ideje alatt bármikor megtekinthető. Debreczen, 1902. szeptember 25-én. A városi adóügyi osztály.

* **Szerencsétlenség az országúton.** Vigan, fiatal évének egész gondtalanságával vállalkozott a kis Kelemen Ferencz arra, hogy a gazdasági eszközökkel megrakott szekeret elhajtja a tanyára, nem gondolva azt, hogy a tüzes lovak el is ragadhatnak s gyenge keze nem lesz képes a megvadult lovakat vissza tartani. Pedig úgy történt. Alig hajtott ki az utra, a lovak máris elragadtak és a kocsit befordították az árokba. Kelemen Ferit a tanyás emberek huzták ki a romok alól. Nem birt lábára állni. A rázuhant súlyos teher eltörte ballábát. Behozták a kórházba, a hol gondos ápolásba részesítették.

* **A Máv. altisztikör hálája.** Kellemes meglepetésben részesítették tegnap délből a Máv. altisztek Mihálovits Jenő gyógyszerészt, a mely annál kedvezőbb volt, hogy váratlanul jött. A Máv. altisztikör megbízásából Jankovits Sándor elnök, Czervoszky László alelnök és három választmányi tag kereste fel tegnap Mihálovits Jenőt a lakásán és átnyújtották neki az egylet által küldött díszoklevelet. Az a sok jótétemény és anyagi támogatás, melyben Mihálovits a még zsenge korát élő egyletet mindenkor támogatta, indította őket arra, hogy hálájuknak ekképpen adjanak kifejezést. A nem várt meglepetés renklivül kellemesen érintette Mihálovits Jenőt, a ki megköszönte az egylet kitüntető bizalmát és ígérte, hogy rokonszenvét a jövőben sem fogja megvonni az egylettől. A csinos kiállítású díszoklevél Szücs Sándor máv. altiszt ügyes kezét dicséri.

Úrak figyelmébe

(Dörre czukrász mellett.)

Czégre tessék vigyázni.

óriási választékban érkeztek valódi angol gyapjuszövet ujdonságok, ugyszin tén hazai gyártmányokban posztó és gyapjuszövetek divatáru-üzletében.

Weisz Adolf

Kossuth-utca 1. sz.

Határozott szabott árak.

* **A novemberi csillaghullás.** A novemberi csillaghullás katonáknál az idén, mint a hadügyminisztériumból kiszivárgott híresztelések jelentik, sokkal több tisztnek hozza majd meg a várva-várt előléptetést, mint sem azt rendes körülmények közt várni lehetett. Tábornagygyá ugyan ez alkalommal senkit sem fognak előléptetni, ellenben altábornagygyá 10 vezérőrnagyot és vezérőrnagygyá 19 ezredest fognak kinevezni, a mi különben megfelel a normális előléptetési aránynak. — Szokatlanul nagy lesz az előléptett törzstisztek száma a tábori tüzőrségnél, a mely az új szervezés következtében hegyi és taraczk osztagokra oszlik. Hadnagyi rangot kapnak a múlt évben levizsgázott összes tiszthelyettesek. A hadbírói és katonarvosok karban szintén előnyösek lesznek az idén az előléptetések.

* **Testvérek véres harca.** Vámospéresen történt e héten az alábbi eset. Rác Lajos és Sándor testvérlegények mezei munka közben összeszólkoztak valamin. A szóváltásból verekedés lett, a melynek hevében Rác Lajos vasvillával több szurási sebet ejtett öccsén. Sándor sem hagyta magát s a nála volt fejszével előbb a fején, aztán hátán és testének többi részein ütöttévágta bátyját, a ki eszméletlenül terült el a földön. A vámospéresi csendőrség jelentést tett az esetről a debreczeni ügyészségnek.

* **Új tőzsde.** A főtéren, a városháza épületben (a Telegdy könyvkereskedése mellett) megnyitott a Nagy-féle tőzsde, hol helyi-, bel- és külföldi hírlapok előfizetése díjtalanul eszközöltek. Napilapok már a kora reggeli és déli órákban kaphatók, osztálysorsjegyek és mindenemű sorsjegyek elárúsítása. Játékkártya, váltóürlap, levél és okmánybélyeg. Szivar és cigaretta hüvelyek a legnagyobb választékban. Kedvezményes Margit-fürdő jegyek elárúsítása.

* **Svéd torna-órát** (rosszul fejlett, vérszegény, ferde gerincoszloppal bíró, gyenge gyermekek részére) október 1-én kezdem meg. Jelentkezhetni naponként d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig Széchenyi-u. 1. sz. Dr. Szász Adolf.

TÁVIRATOK.

A szerb nagygyűlés magyar távirata.

Budapest, szept. 26. Ujvidékről jelentik, hogy a tiltakozó gyűlésre egybesereglett szerbek tegnap az üléstől kifolyólag Széll Kálmán miniszterelnök útján hódoló táviratot küldöttek a királynak. Figyelemreméltó körülmény az, hogy a derék szerbek hódolatukat magyar nyelven tolmácsolták az uralkodónak.

A kiegyezés.

Bécs, szept. 26. Egyes lapoknak az autonóm vámtarifa ügyében folyó tárgyalások különféle részleteire vonatkozó jelentéseit illetékes helyen teljesen helyteleneknek nyilvánítják, amennyiben mindazok, a kik a tanácskozásban résztvesznek, a leggondosabban ügyelnek arra, hogy a tárgyalások le-

folyására és eredményére nézve elvileg követendő titoktartás kötelességét meg ne szegjék; a miniszterek és a szakelődőkön kívül pedig közléseknek megbízható forrása nem lehet. A miniszterek mai tanácskozása délelőtt 10 órakor kezdődött.

Bécs, szeptember 26. A két kormányelnök s az illető szakminiszterek ma egész este félnyolcz óráig tárgyaltak. A tanácskozást holnap folytatják.

Az új országház szenzációja.

Budapest, szept. 26.

Képviselői körökben nagy feltűnést kelt az a hír, hogy az új parlament ragyogó palotájában nagy visszaélésnek, helyesebben mulasztásnak jöttek nyomára. A díszes épület hatalmas folyosóinak, egyéb helyiségeinek és a híres kupolatermeknek falazatát ugyanis ugynevezett mómárvánnyal vonták be, a milyent a királyi palotánál is használtak. Ez egy speciális mustra, mely ugyanoly keménységű és színű, mint az igazi márvány s a melynek alkalmazása az új parlamentben százezrekbe került. A minap észrevették, hogy ez a mómárványzat az összes helyeken fel van repedezve, nincs egy négyszög méternyi hely az óriási falakon, a mely meg ne lenne repedve. A fölfedezés nagy konsternációt idézett elő. Itt nyilvánvalólag az építő vállalat hibájáról, vagy valamely közeg visszaéléséről lehet szó, a melyet a vizsgálat lesz hivatva kideríteni. Kétségtelen, hogy a bizottság addig át nem veheti hivatalosan az új országházat, míg a bajt, melyet egymillió forintnál többre becsülnék, ki nem reperálják. Az új országházat képviselők nagyszámmal keresik föl, hogy meggyőződjenek a baj nagysága felől.

Mezőgazdasági kiállítás Drezdában.

Drezda, szept. 26. Jövő év őszén Drezdában nagy mezőgazdasági kiállítást fognak rendezni, a melynek nemzetközi jellege lesz. Az előkészületekről már most folynak tanácskozások.

A cár elleni merénylet.

Prága, szept. 26. A „Czas“-nak egy állítólagos pétervári távirata jelenti, hogy a cár ellen legutóbb elkövetett merényletnek az elnyomott finnek a tettesei és nem lengyelek, a mint azt az orosz lapok irták.

A Pavlovics-ügy.

Nagykikinda, szept. 26. A törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott a Pavlovics Lyubomir országgyűlési képviselő ismert ügyével s Pavlovics védőjének kifogásait vette érdemleges tárgyalás alá. A vádtanács az ügyésznek izgatás czímen emelt vádját elutasította s a dolgot közönséges testi sértésnek minősítve, az iratokat a járásbíróshoz utalta. Az ügyész fellebbezett.

A belga királyné végrendelete.

Budapest, szept. 26. Brüsszelből jelentik, hogy a megboldogult Henriette királyné végrendeletében összes vagyonát az irgalmas nővérek szerzetének hagyományozta.

A fagy.

Budapest, szeptember 26. Balassagyarmatról jelentik, hogy ott tegnap igen erős fagy volt, s különösen a szőlőkertek színylettek meg. A fagy által okozott kár több százezer koronára rug.

Sikkasztó pénztárosnő.

Budapest, szeptember 26. A keleti pályaudvaron Szontagh Ilona pénztári kezelőnő beleszeretett egy nagyváradi előkelő állami hivatalnok jogász fiába, kivel jegyet is váltott. A leányra azonban kisült, hogy jegyhamisítással négy ezer forintot sikkasztott. A leányt letartóztatták. A fiu rendőri felügyelet alatt van.

Meglopott gróf.

Bécs, szept. 26. A múlt héten a bécsi gyorsvonaton meglopott Skardek György gróf szófiai osztrák magyar attasé tettesét a rendőrség letartóztatta egy Hafner Sándor nevű zsebtolvaj személyében. A tolvajnál megtalálták a gróf tárczáját, a melyből persze hiányzott már a pénz.

A búrok kiáltványa.

London, szept. 26. Angol kormánykörökben azt hiszik, hogy a búr vezérek ismét Leydsra hallgatnak. Erre vall legalább a kiáltvány sértő hangja Anglia ellen. Chamberlain hír szerint kijelentette, hogy a kiáltvány után most már egyáltalában nem hajlandó szóba állani a búr vezérekkel.

A meglopott diva.

Páris, szept. 26. Oterot, a híres spanyol orfeumdivát meglopták. A lapok jelentése szerint egy 60,000 frankot érő karpereczét lopták el.

Tőzsdejelentés.

Budapest, szeptember 26. Készaruizlet csekély kínálat és ugyanolyan vételkedv mellett ellanyhult. Az árak változatlanok. Határidőzlet nyugodt. Kötettek: Októberi buza 686-89. Áprilisi buza 716-17. Októberi rozs 612-16. Áprilisi rozs 630-32. Októberi zab 663-65. Áprilisi zab 653-95. Tengeri 554-56.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Rabló özigányasszony.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Debreczen, szept. 27.

(Saját tudósítónktól.) Egy hatvan éves cigányasszony, Balog Lizi állott tegnap az esküdtszék előtt azzal vá-

Dávid Jakab új vaskereskedése

Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) Vasak és vasneműk, konyha berendezési és gazdasági cikkek, minden iparághoz tartozó szerszám és vasalás nagy raktára. Olcsó beszerzési forrás.

dolva, hogy rablási kísérletet követett el. A törvényszék enyhe büntetést mért a vádlottra.

Az esküdtszék elnöke: dr. Szeőke István, szavazóbírák: Kolbenhayer és Tatay, közvádó: Horváth alügyész, védő: Dr. Lukács Emil voltak.

Rendes esküdtek: Fekete Jakab, Sesztina Jenő, Kiss Lajos, dr. Reichard Manó, Szikszay Géza, Bányai József, Polgári József, Török Bálint, dr. Kocsár Gábor és László Albert. **Pótesküdt:** Nagy Béla.

Balog Lizi néhány hónappal ezelőtt a téglavető telep melletti Ujföldön megtámadta Berki Istvánnét s el akarta rabolni pénzét. Berkiné ellentállott, segítségért kiáltott, mire a szomszéd tanya béresei rohantak a dulakodás színhelye felé. A Lizi asszony ekkor megszaladt.

Három megesketett tanu erősítette a tényállást, a vádlott tagadásával szemben. Horváth alügyész vádbeszéde után dr. Lukács Emil mondta el, hatóságos jogi fejtegetésekben gazdag jogi beszédét. Az esküdtek rablási kísérlet büntetésében mondták ki Balog Lizit bűnösnek s a törvényszék ez alapon *nyolcz havi börtönrre* ítélte a vén cigány asszonyt, a ki semmiségi panaszszal élt az ítélet ellen.

Az elítélt két hónapja van vizsgálati fogságban s ott marad továbbra is, míg ügyét a Kuria eldönti.

§ Petróné öngyilkos akar lenni. (Fővárosi tudósítónktól.) A börtönben teljesen megtört Petró Gyuláné, a kinek férjétől való elválását már egy hónappal ezelőtt jelentettük, a napokban látogatta meg édesanyja. A vizsgálóbíró megengedte anyjának, hogy meglátogassa börtönben. Érdekes volt a gyilkosnő és az anya találkozásása. Az amugy is lélekben egészen megtört Petróné perczekig nem tudott szólni egyebet, mint ezt: Mit tettem! Fél óráig tartott az anya látogatása és ez idő alatt a bűnös nő arról panaszkodott, hogy nincs nyugta. Az általa kegyetlen módon meggyilkolt Erdei mindig ott kísért előtte. Anyját különben többször óhajtott látni, mert gyermekeit reá szeretné bízni. Jó helyen vannak férjemenél — mondá — de hát még sem tudja ő anyjukat pótolni. Anyja távozásakor ezeket mondá: Nekem legjobb volna a halál. Szives örömet elvenném magam az életemet, de itt vigyáznak reám! A vizsgálóbíró teljesen befejezte már a vizsgálatot és az ügyesség a napokban fogja átteni az iratokat a vádtanácsához. A tárgyalás előreláthatólag november első felében lesz.

HIREK.

Ejjeli posta.

× **Virchov utódja.** (Éjjeli express tudósítás) A Virchov halála által megüresedett egyetemi tanszékre Vilmos császár dr. Orth János, göttingeni egyetemi tanárt nevezte ki. Orth egykor segéde volt Virchovnak.

× **Az angolok békés hódításai.** (Éjjeli express tudósítás) Nagybritannia ismét nagy területtel fog gyarapodni. Mint ugyanis Londonból jelentik, az angol kormány meg fogja vásárolni a hírhedt Chartered kisasszonytól a 750 000 négyszög mértföld kiterjedésű

Rhodesiát, melyet jelenleg ez a társaság adminisztrál. Beitt, a társaság igazgatója, most tárgyal ebben a kérdésben az angol kormánnyal.

× **A varróleány szerelme.** — (Éjjeli express tudósítás.) Budapesten tegnap délután az összekötő vasuti hidról egy 16-17 esztendősnék látszó, uriasan öltözött leány ugrott a Dunába. Kalapját és kizitaskáját a hidon hagyta, mellettük pedig egy levél feküdt, melyben szüleitől bucsuzik, de sem az ő, sem szülei neve nem volt bele írva. Ma délelőtt aztán a rendőrségen megjelent Paisz Károly asztalos segéd és bejelentette, hogy Hesák Krisztina 17 éves varrónő, aki nála lakott a Lujza-utca 12. számú házában, tegnap óta eltűnt. Megmutatták neki a hidon talált kalapot, melyben Paisz eltűnt lakótársnőjének tulajdonára ismert. Azt hiszi, szerelmi csalódás miatt lett öngyilkos.

CSARNOK.

Az őrangyal.

Regény.

Irta: **Thán Gyula.**

— Regény. —

A kastélyban egyszerre felvidult az élet. Még a cseléd is örvendezett. De talán valamennyiük között Jolán volt a legboldogabb. Arczáról sugárzott le az az édes öröm, amely egész valóját átjárta. Nem tudott hová lenni a boldogságtól, a mellett folyton küldözgetett hol az egyik, hol a másik határszélra, hogy nézzék, nem jönnek-e már Béláék. Ha igen, akkor gyorsan adjanak hírt.

— Tíz arany a jutalma annak aki elsőnek hozza a jó hírt.

És az első nehezen várt jó hírrel várt meg az nap estefelé megérkezett. Lóháton vágatott be Kápolnára. Nagyon igyekezett, mert Bogáti Béla is kocsin jött neki ha érdemes akart lenni az aranyokra, jóval meg kellett előznie. Meg is előzte.

Jolán végtelenül boldog volt a hír hallatára. Megduplázta az ígért aranyakat és sietve igyekezett a nagy ebédlőbe, ahol éppen vacsorához akart ülni a diszes társaság.

— Várjunk a vacsorával. Kedves vendégeket jelentek be.

— Béla! Ugy-e Béla! Még nem jött meg, de már közel van Kápolnához s ha egy negyedórai várakozás nem lesz terhére a mi kedves vendégeinknek, akkor vele ülhettünk le a vacsorához.

— Dehogy lesz, sőt ellenkezőleg. Nagyon boldogok leszünk, ha még akár egy órát kell is rá várakoznunk.

A világtalan nagyszony örömeiben össze vissza csókolgatta Jolánt

— Ne menj el mellőlem én édes kis Őrangyalom. Oszd meg velem az én határtalan boldogságomat, amelyben neked is olyan sok részed van.

(Folyt. köv.)

Ujlaki József terménykereskedő

lakását Hajó-utca 4. számú házból,
Domb-utca 20. sz.
házba helyezte át.

Nagy hurka-estély

tartatik

szept. 27-én szombaton,
a „Petőfi“ vendéglőben.

Tisztán kezelt tóczóskerti és diószegi hegyi borról (Bészler Károly ur pinczéből) és figyelmes kiszolgálásról gondoskodva van. Zenét **Boka Károly** zene-kara szolgáltatja. Szives látogatást kér, tisztelettel:

Ullmann Károly,

vendéglős.

Pártoljuk a helyi ipart!

Szőlőtermelők

figyelmébe!

Van szerencsém a t. szőlőgazdák becses figyelmébe ajánlani saját gyártmányu

borsajtóimat,

melyek kitünő minőségűek és háromszoros átvétellel van ellátva, úgy hogy eddigi bármilyen gyártmányu sajtónál nagyobb erőt kifejt s annak dacára, minél erősebben szorít, annál könnyebben hajt. Ne vásároljon tehát senki addig borsajtót, míg személyesen meg nem győződött a nálam állandóan készülő és raktáron levő kész borsajtók ezen rendkívül praktikus előnyeiről, már csak azért is, mert mindezen előnyök dacára rendkívül olcsó árban árusítom ezeket, hogy ezáltal hasznos szolgálatot tehessek a szőlőgazdák e nemű érdekeinek előmozdítására.

Számos megrendelést kérve, vagyok mély tisztelettel:

PREIZLER MÓR,
műlakatos.

Debreczen, Deák Ferencz-u. 22.

Pártoljuk a helyi ipart!

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk elállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlközik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímre Debreczen Varga-utca 20 ik szám intézendők.

Festő művész!

Kiss Gusztáv

már ismert festőművész, műtermét újra megnyitotta, hol a legtökéletesebb kivitelben készít a T. megrendelőinek részére, úgy kréta rajzokat, mint olaj-festményeket. Lakása: Jókai-utca 16. Megrendelések Blattner Gyula főtéri üzletében is eszközölhetők.

Kréta raj 4 frt.

Olaj-festmény 20 frt.

Gépjárművek vasbeszerelvényezés a legújabbosabb ár mellett.

Saját gyártmányu borsajtók.

Apró hirdetések.

Középkorú nő megbízható, rendes, tiszta, kifogástalanul, főz, süt, szépen mos, vasal, minden házfeladatot, egy maga végez 14 korona havibér mellett, egy pár emberhez felvétetik. Esztendői megfelelő szolgálat után bére 16 koronára emeltetik. Jelentkezhetni Péterfia-utcai postahivatalnál.

Eladó esetleg kiadó a Vendég utca 4 sz. ház, (bolthelyiség. Értekezhetni a tulajdonossal, Aszódy Mórral, Rózsátér.

Részlet üzletében az őszi és téli árúk megérkeztek és dus választékban, kényelmesen beosztott heti, vagy havi részletfizetésre legjutányosabb árak mellett kaphatók. **WEISZ SAMU**, Csapó-u. 2.

Uj zongora függönyök, garnitúra és egyéb butor darabok elutazás végett azonnal eladók. Főtér 41. emeleten hátul, ugyanott csinosan butorozott szoba teljes ellátással is kiadó.

„Pusztak fia“ levele van.

„Igaz szív 24“ levele van.

Bevásárlási utamról hazatértem. Ajánlom az összes őszi és téli árúkat mindenféle női- és férfi divat kelmék, kéz női felöltők gallérok férfi-, fiu- és gyermek öltönyök, téli kabátok. Vászonn, kanavász, schiffon és grádlík, ágy és asztalterítők, szőnyegek, férfi- és női fehérművek. Tükrök, képek, és zenélő automaták. Havi, vagy heti részletfizetésre bámulatos olcsón szerezhetők be. **Kaiser Salamon**, Hatvan-utca 2. szám alatti üzletében.

Érmelléki asztali bor

H. K. Szentimrei, 1901 évi termés hordószámra, és hectoliterenként is eladó. Arany János-u. 3. sz. a.

Bivalytej naponta friss, literenként házhoz szállítva. Megrendelhető Berger Henriknél, Széchenyi-u. 21.

Kerések 3 szobás uri lakást november 1-re. Czim a kiadóhivatalban.

Szegedi paprika nagyban rakár Debreczenben, Lindenfeld J. Jenő, Városház-u. 2.

Édes must kapható Dr. Halásznál Nagylétán.

Jó házi koszt kapható. Pereczes-utca 18. sz.

Legolcsóbb és legjobb kötött harisnyák Jäger alsó ingek és nadrágok téli kötött és bőrkesztyűk jutányosan beszerezhetők Márton Gyula divat és rövidáru üzletében, a Bika szálloda mellett.

Kárpitós munkákból

legjutányosabban vállalok, javításokat, behuzásokat, új megrendeléseket, matraczok elkészítését kívánatra házaknál és vidékre is megyek dolgozni. Értesítést levelezőlapon kérek. Jámbor Zsigmond kárpitós, Debreczen, Csillag-utca. 19- sz.

Kényelmes beszerzés Felvágott fa, házhoz szállítva m. m. 90 kr. megrendelhető **MARMOSTEIN HERMAN** Hatvan-u. 35.

Petroleum de nem a féle galicizai csillár cizmen elnevezett, hanem valódi 2-és 3 cillagos fiumei kristály tiszta a legolcsóbban csakis Térei utóda ezégnél kapható, hol házhoz szállítva is megrendelhető: Hatvan-utca 13. Hochfelder ház.

Boros pincze 15 akó bornak Homokkert I járásban kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Keres első rangú színésznő, intelligens családnál két csinosan butorozott utcai szobát, takarítással e hó 29-re fő közel legyen a színházhoz, tiszta és világos, bővebet e lap kiadóhivatalába.

Kiadó szép új lakás nagy szobákkal fürdőszoba és vízvezetékekkel, nagy udvar és jó vizű kuttal október közepétől Péterfia u. 9. sz. a.

Boldogfalvai kertben 1300 □ öl szőlő termésrel együtt eladó. Czim a kiadóban.

Hegedű órákat kezdőknek jutányos áron ad egy intelligens fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban.

Mézédes szilváni és oportó szőlő 26 filléért kilónként eladó. Domb-u. 13 sz.

Kiadó négy szobás uri lakás ugyanott istálló Miklós-utca 41.

Boros pincze és jégverem a Telegdi szálloda épülete alatt kiadó. Értekezhetni ugyanott

Hol szerezhetjük be a legfinomabb szag nélküli csillár petrolumot 14 krajczárért. Csakis Fazekas Kálmán festék és petrolumüzletében. Hatvan-u. 4. sz., Koszorus-ház.

Árverési hirdetmény.

A „Takarék és hitelintézet“ r. t. zálogházában 1902 év ápril havában elzalogosított, illetve 1902 július hó végéig lejárt 6211—8421 sz. arany 3897—5391 sz. egyéb ingó és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 12401, 12471 sz. zálog tárgyak közül azok, a melyek ki nem váltattak vagy meg nem hosszabbítottak, 1902 október hó 9-én d. u. 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az Igazgatóság.

4965

1364 1902 tgy.

HIRDETÉS.

A város ház alatt

2 bolt helyiség

az 1902 év szeptember hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1902. évi november hó 1-től kezdve 6 évre bérbe fog adni.

Kikiáltási ár, egy évi bérösszeg 800 korona.

A 800 korona bérösszeg és 150 korona ádóvisszatérítési összegben alul a bolt helyiségek bérbe nem adatnak.

A kik részt venni óhajtanak ezen árverésen kötelesek 80 korona bánatpénzt a kiküldöttek kezébe letenni.

Hajduszoboszló 1902. szeptember 17.

Fekete Sándor m. k.

polgármester.

Prágai sonka, csemege-szóló,

friss sardiniák, orosz halak és mindennemű hal- különlegességek állandóan kaphatók **Geréby Fülöp** utódai ezégnél.

Legolcsóbb és legnagyobb Czipő-áruház Neumann Testvéreknel

=== a Tisza-palotában. ===
Van szerencsénk a m. t. vevőközönség becses figyelmét felhívni dusan felszerelt, házilag készített férfi női és gyermek

cipők, csizmák kalapok,

ugyszintén ujjonnan érkezett divatos férfi és flu valamint más uridivat cikkek nagy raktárunkra, mely cikkek feltűnő olcsó árakban bocsájítjuk jelenleg a t. vevő közönség rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését. Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

Vasutasok és vaggongyári munkások figyelmébe nagy választék saját készítésű férfi csizmákból.

Deutsch Lajos

Füsterkereskedő, Piacz-utca 38.

ajánl:

Parket padló-fénymázt

az ujabban legkedveltebb Weyrauch-féle szeszlagot Linoleum és Borostyán lagokat legolcsóbb árban.

Mindenféle szabó-kellék

Fekete és színes, selyem és fél-selyem kabát és ajbélések, Fekete és színes, Clothok és Sergek,

Legjobb minőségű szaten, derék és ajbélések,

Selyem és szaten ujjbélések, Csont, Yet és Email gombok.

Ruha és övesattok,

Duchesse-, selyem- és bársoy szallagok.

Legnagyobb választékban kaphatók:

BOSZNAY J. ÉS TÁRSA,

divatáruházában, Debreczen, Kossuth-utca 5 sz.

Megérkeztek

a legujabb

■ női ruhaszövetek, ■ francia flanelek, mosó vellek, szőnyegek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai vászon, készfehérnemű raktárában. Debreczen, Kistemplom-bazár.